

Πρόλογος Ελληνικής Έκδοσης	.ix
Πρόλογος 4 ^{ης} Γερμανικής Έκδοσης	.xi

I. Μεταβολισμός

1. Από τον Οργανισμό στο Μόριο	.3
<i>Δομή του οργανισμού</i>	4
<i>Χημικές αρχές του μεταβολισμού</i>	7
<i>Μεταβίβαση της πληροφορίας σε έμβια συστήματα</i>	14
<i>Λειτουργία και μεταβολισμός εξειδικευμένων οργάνων και ιστών</i>	15
<i>Αρχές παθολογικής βιοχημείας</i>	16
2. Αμινοξέα	.19
<i>Δομή των αμινοξέων</i>	20
<i>Οξεοβασικές ιδιότητες των αμινοξέων</i>	22
<i>Διαχωρισμός και ανάδειξη των αμινοξέων</i>	24
3. Πεπτίδια και Πρωτεΐνες	.27
<i>Δομή και ταξινόμηση πεπτιδίων και πρωτεϊνών</i>	28
<i>Απομόνωση και ταυτοποίηση της αλληλουχίας πρωτεϊνών</i>	30
<i>Διαμόρφωση των πρωτεϊνών στο χώρο</i>	35
<i>Δομή και λειτουργία επιλεγμένων πεπτιδίων και πρωτεϊνών</i>	40
4. Ένζυμα	.43
<i>Ταξινόμηση και δομή των ενζύμων</i>	44
<i>Κινητική ενζυμικών αντιδράσεων</i>	49
<i>Μηχανισμοί καταλυτικής δράσης ενζύμων</i>	55
<i>Μηχανισμοί ρύθμισης ενζυμικής δράσης</i>	57
<i>Παθολογική βιοχημεία: Κλινική σημασία μετρήσεως ενζυμικής δραστηριότητας</i>	61
5. Υδατάνθρακες	.63
<i>Δομή των υδατανθράκων</i>	64
<i>Οι λειτουργίες των υδατανθράκων</i>	72
<i>Καταβολισμός της γλυκόζης κατά τη γλυκόλυση</i>	75
<i>Καταβολισμός της γλυκόζης με την πορεία των φωσφορικών πεντοζών</i>	79
<i>Γλυκονεογένεση</i>	82
<i>Βιοσύνθεση και καταβολισμός του γλυκογόνου</i>	86
<i>Ρύθμιση του μεταβολισμού της γλυκόζης</i>	89

Μεταβολισμός των μονοσακχαριτών 95
Βιοσύνθεση των ετερογλυκανών 101
Παθολογική βιοχημεία 104

- 6. Λιπίδια 107**
Δομή και φυσικές ιδιότητες των λιπιδίων
Λειτουργίες των λιπιδίων 115
Καταβολισμός τριακυλογλυκερολών και λιπαρών οξέων 118
Βιοσύνθεση λιπαρών οξέων και τριακυλογλυκερολών 124
Μεταβολισμός των φωσφογλυκεριδίων 136
Μεταβολισμός των σφιγγολιπιδίων 140
Μεταβολισμός της χοληστερόλης 142
Η μεταφορά των λιπιδίων στο αίμα 148
Παθολογική βιοχημεία 153
- 7. Ο Κύκλος του Κιτρικού Οξέος 157**
Η σημασία του κύκλου του κιτρικού οξέος για το μεταβολισμό 158
Αλληλοσχία αντιδράσεων του κύκλου του κιτρικού οξέος 159
Ρύθμιση του κύκλου του κιτρικού οξέος 163
Η κομβική θέση του κύκλου του κιτρικού οξέος 165
- 8. Η Αναπνευστική Αλυσίδα και η Οξειδωτική Φωσφορυλίωση 169**
Η επανοξείδωση των συνενζύμων μεταφοράς υδρογόνου (πρωτονίων)
στην αναπνευστική αλυσίδα 170
Το μιτοχονδριακό κέρδος σε ATP κατά την οξειδωτική φωσφορυλίωση 174
Ρύθμιση της αναπνευστικής αλυσίδας και της
οξειδωτικής φωσφορυλίωσης 179
Η μιτοχονδριακή θερμογένεση 181
Ταξινόμηση και λειτουργία των οξειδοαναγωγασών 183
Παθολογική βιοχημεία 185
- 9. Καταβολισμός των Πρωτεϊνών και Μεταβολισμός των Αμινοξέων . . .187**
Καταβολισμός των πρωτεϊνών 188
Μεταβολισμός των αμινομάδων των αμινοξέων 192
Μεταβολισμός του ανθρακικού σκελετού των αμινοξέων 200
Παθολογική βιοχημεία 209
- 10. Συντονισμός του Διαμέσου Μεταβολισμού 213**
Ο μεταβολισμός κατά τη φάση της απορρόφησης 214
Ο μεταβολισμός κατά τη νηστεία 216
Ο μεταβολισμός κατά την κόπωση 221
- 11. Μεταβολισμός Πουρινών και Πυριμιδινών 223**
Νουκλεοζίτες και νουκλεοτίδια 224
Βιοσύνθεση πουρινικών και πυριμιδινικών νουκλεοτιδίων 228
Ανακύκλωση πουρινών και πυριμιδινών 236
Αποδόμηση των νουκλεοτιδίων 237
Παθολογική βιοχημεία 239

II. Γενετικές Πληροφορίες

- 12. DNA και Γενετική Μηχανική 243**
Δομή του DNA 244

Μέθοδοι ανάληψης του DNA 249
Η αντιγραφή του DNA 254
Γενετική μηχανική 261
Παθολογική Βιοχημεία: Μεταλλάξεις κι επιδιόρθωση
των βλαβών του DNA 268

13. **RNA και Γονιδιακή Έκφραση** 273
Δομή και ταξινόμηση του RNA 274
Μεταγραφή 276
Μεταμεταγραφική τροποποίηση του RNA 280
Αποδόμηση του mRNA 282
Ρύθμιση της γονιδιακής έκφρασης 283
Παθολογική Βιοχημεία 287
14. **Πρωτεϊνοσύνθεση και Τροποποίηση Πρωτεϊνών** 289
Πρωτεϊνοσύνθεση 290
Η αναδίπλωση των πρωτεϊνών 300
Συμμεταφραστικές και μεταμεταφραστικές τροποποιήσεις των πρωτεϊνών 301
Παθολογική Βιοχημεία 304

III. Κύτταρα κι Όργανα

15. **Ιοί** 307
Δομή και ταξινόμηση των ιών 308
RNA ιοί 310
DNA ιοί 314
Κυτταρικές βλάβες που προκαλούνται από ιούς 315
Άμυνα του οργανισμού, πρόληψη και
χημειοθεραπεία ιογενών λοιμώξεων 316
16. **Δομή και Λειτουργία των Κυτταρικών Μembrανών
κι Οργανιδίων** 321
Μεμβράνες 322
Ενδοκυτταρικά οργανίδια 328
Ο κυτταροσκελετός 333
17. **Βιοχημεία και Παθολογική Βιοχημεία των
Ενδοκρινικών Αδένων** 337
Οι ορμόνες ως εξωκυττάριοι αγγελιαφόροι 338
Ρύθμιση της ανάπτυξης και της διαφοροποίησης 344
Ρύθμιση του διαμέσου μεταβολισμού 358
Ρύθμιση του μεταβολισμού του ασβεστίου και του φωσφόρου 367
Ρύθμιση το ισοζυγίου ύδατος και ηλεκτρολυτών 371
Πεπτιδικές ορμόνες του οπισθίου λοβού της υπόφυσης 375
Τοπικές ορμόνες 377
18. **Αίμα** 379
Τα ερυθροκύτταρα 380
Αιμοπετάλια και πήξη του αίματος 392
Πλάσμα 399
19. **Μη Ειδική και Ειδική Άμυνα** 401
Το μη ειδικό σύστημα άμυνας 402

Αντιγόνα και αντιγονοπαρουσίαση	402
Μηχανισμοί της ανοσολογικής απάντησης	405
Δομή, βιοσύνθεση και λειτουργία των ανοσοσφαιρινών	410
Το σύστημα του συμπληρώματος	415
Ανοσοανοχή	418
Παθολογική βιοχημεία του ανοσοποιητικού συστήματος	419
20. Διατροφή, Πέψη κι Απορρόφηση	.421
Διατροφικά στοιχεία απαραίτητα για την παραγωγή ενέργειας	422
Βιταμίνες και ιχνοστοιχεία	426
Πέψη κι απορρόφηση	446
Το ανοσοποιητικό σύστημα του εντερικού σωλήνα	456
Παθολογική Βιοχημεία	457
21. Το Ήπαρ	.459
Κυτταρικά στοιχεία του ήπατος	460
Λειτουργίες των παρεγχυματικών κυττάρων του ήπατος	461
Το ήπαρ ως εκκριτικό όργανο	465
Λειτουργίες των μη παρεγχυματικών κυττάρων του ήπατος	466
Η αντίδραση του ήπατος σε τοξικές ενώσεις	467
22. Λιπώδης Ιστός	.471
Ο λιπώδης ιστός ως η μέγιστη αποθήκη ενεργειακών υποστρωμάτων του οργανισμού	472
Ο λιπώδης ιστός ως ενδοκρινές όργανο	474
Παθολογική Βιοχημεία	476
23. Μυϊκός Ιστός	.477
Η συστατική συσκευή των μυϊκών κυττάρων	478
Ενεργειακή διακίνηση στα μυϊκά κύτταρα	485
Παθολογική Βιοχημεία	489
24. Συνδετικός και Ερειστικός Ιστός	.491
Κυτταρικά στοιχεία του συνδετικού κι ερειστικού ιστού	492
Τα μακρομόρια του συνδετικού κι ερειστικού ιστού	492
Οστά	498
Παθολογική Βιοχημεία	500
25. Νεοπλασία	.503
Η νεοπλασία ως αποτέλεσμα διαταραχής στη ρύθμιση της αύξησης και της διαφοροποίησης	504
Ογκογονίδια	506
Αντιογκογονίδια	509
Διήθηση και μετάσταση της νεοπλασίας	511

IV. Παράρτημα

Σημαντικά Ένζυμα του Μεταβολισμού (Επιλογή)	.515
Συνομογραφίες	.521
Βιβλιογραφία	.525
Ευρετήριο	.527